

INDEKS OSOBOWY

Indeks zawiera informacje na temat funkcji pełnionych w 1934 r.
Kursywą oznaczono nazwiska autorów cytowanych publikacji.

A

- Adamkiewicz Jerzy**
konsul generalny w Ottawie 661–663
- Adamkiewicz Włodzimierz**
naczelnik Wydziału Opieki Prawnej
w Departamencie Konsularnym 609, 610
- Adamski Stanisław**
biskup diecezji katowickiej 289, 290, 453
- Alba Santiago**
polityk hiszpański, przewodniczący Korte-
zów 166
- Alcalá-Zamora y Torres Niceto**
prezydent Hiszpanii 165
- Aleksander I Karadziordziewić**
(zm. 9 X), król Jugosławii (zginął w zama-
chu) 437, 501, 548, 651, 653, 658–661,
690–692, 697, 710, 731, 753, 791, 793, 794
- Aleksandrow Grigorij**
II sekretarz ambasady ZSRR 768, 769
- Aloisi Pompeo**
delegat Włoch przy Lidze Narodów 20,
320, 383, 423, 600–602, 723, 763, 780
- Alphand Charles**
ambasador Francji w Moskwie 434, 467,
468, 592–594, 708, 709
- Angulo Rafael Maria**
prawnik kubański 355
- Antonescu (Antonesco) Ion**
generał rumuński, szef Sztabu Generalne-
go 734, 761
- Antoniade Constantin**
delegat Rumunii przy Lidze Narodów 604
- Antonow**
poseł Bułgarii w Ankarze 234, 235
- Antonow-Owsiejenko Władimir A.**
poseł ZSRR (do III), następnie prokurator
generalny ZSRR 11, 19, 72, 73, 80, 107,
120, 124, 168, 187, 188, 271
- Araki Sadao**
generał japoński, minister wojny (do 23 I),
członek Najwyższej Rady Wojennej 138
- Aras Tevfik Rüşti (Tewfik Ruszti)**
minister spraw zagranicznych Turcji 124,
151–153, 230, 234, 235, 347, 482, 483,
535, 544, 545, 629, 763, 774
- Archimbaud Léon**
polityk francuski, poseł (Partia Radykalna)
733, 763
- Arciszewski Mirosław**
poseł w Bukareszcie 41, 227–232, 436,
439–444, 450, 486, 633, 634, 726–729,
731–735, 761, 802, 803
- Arcoverde de Albuquerque Cavalcanti
Joaquim**
(1850–1930), kardynał brazylijski 694
- Argetoianu (Argetoiano) Constantin**
polityk rumuński 230, 231, 438, 443, 634
- Ario Karl**
korespondent niemieckiej agencji prasowej
w Polsce 195
- Arion Mihail**
sekretarz generalny MSZ Rumunii 486
- Armin Kazimierz**
osadnik w Liberii 810
- Aschmann Gottfried**
naczelnik Wydziału Prasowego w MSZ
Niemiec 191, 194, 195, 788
- Ásgeirsson Ásgeir**
premier Islandii (do 28 VII) 484

- Ashida Hitoshi**
naczelný redaktor „The Japan Times and Mail” 420
- Attolico Bernardo**
ambasador Włoch w Moskwie 383, 433–436, 480, 481, 531
- Aubert Louis F.**
publicysta francuski, członek delegacji na XV sesję Ligi Narodów 568–570
- Avenol Joseph Louis**
sekretarz generalny Ligi Narodów 142, 599, 721, 722, 773
- Averescu (Averesco) Alexandru**
marszałek i polityk rumuński, były premier 230, 634
- Azaña Díaz Manuel**
polityk hiszpański, członek Korteżów, b. premier 165
-
- B**
-
- Badan-Jaworenko Ołeksandr**
b. sekretarz Ludowego Komisariatu Oświaty USRR i szef kancelarii komisarza, aresztowany 15
- Bader [?]**
228, 229
- Bainville Jacques Pierre**
historyk francuski, publicysta „Action Française” 83, 84
- Balducci Ezio**
faszysta sanmaryński, sekretarz GUF w Bolonii 245
- Baldwin Stanley**
polityk Partii Konserwatywnej, b. premier Wielkiej Brytanii, lord tajnej pieczęci (do VI) 226, 744, 750–752, 759
- Baliński Stanisław**
referendarz referatu Środkowej Europy w Wydziale Wschodnim 123, 232
- Balodis Jānis**
łotewski generał i polityk, poseł na Sejm (Łotewski Związek Rolników) 488
- Bałycki Wsewołod**
zastępca szefa OGPU (do VII), później ludowy komisarz spraw wewnętrznych USRR, członek BP KP(b)U 15, 169
- Bandera Stepan Andrijowycz**
jeden z przywódców OUN, szef Egzekutywy Krajowej, aresztowany (VI) 108
- Barclay Edwin James**
prezydent Liberii 807, 809
- Bargeton Paul**
dyrektor ds. politycznych i handlowych w MSZ Francji 390, 391, 394, 476, 477
- Bartel Kazimierz**
b. premier 200
- Barthel de Weydenthal Jerzy**
poseł w Szanghaju 358–367
- Barthou Louis**
(zm. 9 X), minister spraw zagranicznych Francji (od 9 II), zginął w zamachu 222, 223, 235, 242, 243, 245–248, 254, 296, 300, 302, 318, 323–328, 331–333, 335–339, 344, 345, 357, 376, 377, 379, 380, 383–385, 390–394, 396, 416, 419, 420, 422, 426, 427, 436–443, 451, 457, 459, 462, 463, 465–467, 472, 475, 477–479, 501, 510, 539, 546–548, 550, 555, 557, 566, 573–575, 579, 585, 588–590, 595, 597, 600, 607, 613, 635, 650–652, 654, 660, 705, 707, 713, 747, 748, 752, 759, 762, 783, 787, 788
- Bartlett Vernon**
dziennikarz angielski, publicysta „News Chronicle” 474
- Bassompierre Albert de**
ambasador Belgii w Tokio 532, 533
- Bastianini Giuseppe**
ambasador Włoch 320, 321, 344, 345, 383
- Bauer Otto**
polityk austriacki, poseł (SDAPÖ), od II na emigracji 150
- Bech Joseph**
premier Luksemburga, minister spraw zagranicznych i rolnictwa, delegat na XV sesję Zgromadzenia LN 604
- Beck Jadwiga**
żona ministra spraw zagranicznych 88, 124, 168, 338, 376, 804, 805
- Beck Józef**
minister spraw zagranicznych *passim*
- Beczkowicz Zygmunt**
poseł w Rydze 197, 199
- Belić Aleksandar**
profesor filologii słowiańskiej, rektor Uniwersytetu w Belgradzie, członek zagraniczny PAU 688

- Belina-Prażmowski-Kryński Zbigniew**
konsul w Leningradzie 499, 500
- Bell Robert**
korespondent „The Manchester Guardian” 474
- Below Iwan P.**
dowódca Leningradzkiego Okręgu Wojskowego 499
- Beneš (Benezs) Edvard**
minister spraw zagranicznych Czechosłowacji 43, 44, 61–63, 128, 142, 216, 221, 286–288, 305, 315, 316, 328, 333, 347, 348, 391, 416, 417, 436, 440, 445, 450, 496, 532, 533, 549, 550, 570–573, 586, 601, 602, 604, 651, 652, 653, 722, 731, 734, 742, 745, 746, 797
- Bennett Richard Bedford**
premier Kanady, polityk Partii Konserwatywnej 661–663
- Bérenger Henry**
francuski polityk i dyplomata, szef senackiej Komisji Spraw Zagranicznych 764
- Berger-Waldenegg (Valdenek) Egon**
minister spraw zagranicznych Austrii (od 3 VIII) 590, 799
- Berkis (Berkis) Krišjānis**
generał lotewski 488
- Bernus Pierre**
redaktor „Journal des Débats” 83, 84
- Berson Jan Stanisław (pseud. Otmar)**
publicysta „Gazety Polskiej”, korespondent PAT w Moskwie 94, 318, 581, 624, 702, 768, 772, 778, 788
- Bertram Adolf**
kardynał, arcybiskup metropolita wrocławski, przewodniczący niemieckiej konferencji biskupów 289, 290, 452, 453
- Bērziņš (Berziņsz) Alfrēds**
wiceminister spraw wewnętrznych Łotwy 488
- Beskyd Antonij G.**
(1855–1933), gubernator Rusi Zakarpackiej 219
- Bethlen István**
polityk węgierski, b. premier 216, 251, 796
- Bieriozow Łazar**
dyrektor I Departamentu Zachodniego w Ludowym Komisariacie Spraw Zagranicznych ZSRR 424, 500, 800, 801
- Billewiczówna (Zubowa) Zofia**
matka Włodzimierza Zubowa, siostra matki Józefa Piłsudskiego 197
- Bilmanis (Bilmanis) Alfrēds**
poseł Łotwy w Moskwie 167, 384, 434, 435, 480, 481
- Biondi [?]**
807, 808
- Biondi** → Fumasoni Biondi Pietro
- Biron von Curland Karl**
książe, przedstawiciel „Młodzieży Nowych Niemiec” 266, 267
- Blechman Bolesław**
proboszcz parafii katolickiej w Kijowie, od 1933 w areszcie 15, 314
- Blomberg Werner von**
generał, minister sił zbrojnych Niemiec 455, 488, 489, 514, 521, 813
- Blume Walter**
radca Senatu Wolnego Miasta Gdańska 738
- Boeck Adalbert**
senator ds. kultury w Wolnym Mieście Gdańsku 329, 628
- Bolanos Miguel A.**
prawnik kubański, kandydat na polskiego konsula honorowego w Hawanie 355, 356
- Boncour** → Paul-Boncour Joseph
- Bonner Antoni**
podpułkownik, szef wydziału wojskowego komisariatu generalnego w Wolnym Mieście Gdańsku 400, 402, 404, 405, 407, 408
- Borgongini Duca Francesco**
nuncjusz apostolski w Rzymie 290
- Borys III Sachsen-Coburg-Gotha**
car Bułgarii 731
- Bosco Giovanni Melchiorre (Don Bosco, Jan Bosko)**
(1815–1888), założyciel zgromadzenia salezjanów 291, 292
- Boussac Marcel**
przemysłowiec francuski, posiadacz kontrolnego pakietu akcji żyrardowskich 548, 632
- Braeckow Ernst**
urzędnik MSZ Niemiec, adiutant radcy Jahnckiego 191
- Brătianu (Bratianu) Constantin (Dinu)**
minister finansów Rumunii (do 3 I), następnie przywódca Partii Narodowo-Liberalnej (od 4 I) 228, 634

- Brătianu (Bratianu) Gheorghe (Georges)**
 historyk i polityk rumuński, przywódca „Partii Narodowo-Liberalnej – Brătianu” 230
- Braun Otto**
 b. premier Prus 177
- Bredow Ferdinand von**
 (zm. 30 VI), generał, b. szef niemieckiego wywiadu i kontrwywiadu wojskowego, (zamordowany) 813
- Breitner Hugo**
 polityk austriacki, poseł (SDAPÖ), członek władz Wiednia odpowiedzialny za finanse, aresztowany (II) 150
- Bresse Louis**
 komentator „Ere Nouvelle” 83
- Briand Aristide**
 (1862–1932), kilkakrotny premier Francji, minister spraw zagranicznych 59, 439, 440, 652, 766
- Brodij Andrij**
 działacz prowęgierskiego Włościańskiego Związku Autonomicznego na Rusi Zakarpackiej 220
- Bron Saul G.**
 przedstawiciel Ludowego Komisariatu Handlu Zagranicznego ZSRR, b. szef towarzystwa akcyjnego Amtorg 112
- Brudziński Tadeusz**
 inżynier, rzeczoznawca ds. ekonomicznych przy rządzie Liberii z ramienia Ligi Morskiej i Kolonialnej 807–810
- Brüning (Bruening) Heinrich**
 b. kanclerz i minister spraw zagranicznych Niemiec, polityk partii Centrum 126, 411
- Bruére André**
 poseł francuski w Tallinnie 349
- Brygiewicz Julian**
 członek delegacji hutnictwa polskiego do Moskwy 617
- Buchanan**
 808, 809
- Bucharin Nikołaj I.**
 dyrektor Departamentu Naukowego w Komisariacie Przemysłu Ciężkiego, redaktor naczelny „Izwestii” (od II) 204, 624
- Budionny Siemion M.**
 inspektor kawalerii Armii Czerwonej 106
- Budny Józef**
 funkcjonariusz lwowskiej policji, delegowany do Gdańska 815
- Bülow Bernhard Wilhelm von**
 sekretarz stanu w MSZ Niemiec 28, 430, 516, 528
- Buré Emile**
 redaktor paryskiego dziennika „L’Ordre” 84
- Burhardt-Bukacki Stanisław**
 generał brygady, II zastępca szefa Sztabu Głównego WP 26, 297, 300
- Buti Gino**
 dyrektor Departamentu Politycznego MSZ Włoch 423
- Büttner Ernst**
 radca stanu Senatu Wolnego Miasta Gdańska 53, 257–265, 284, 285
- Buzek Jan**
 lekarz, działacz polskiej mniejszości na Zaolziu, poseł do czeskosłowackiego Zgromadzenia Narodowego 101
-
- C**
-
- Caccia Dominioni Camillo**
 prefekt Domu Papieskiego 387
- Cădere (Cadere) Victor**
 poseł Rumunii 230
- Calonder Felix**
 polityk szwajcarski, przewodniczący Komisji Mieszanej dla spraw Górnego Śląska 56
- Cambon Roger**
 radca ambasady Francji w Londynie 697
- Carricarte Alberto de**
 prawnik kubański, kandydat na konsula honorowego w Hawanie 355
- Carteron Edouard**
 poseł Francji w Hawanie 355, 356
- Carton de Wiart Henri**
 polityk belgijski, minister polityki społecznej, delegat przy Lidze Narodów 301
- Castlereagh Robert Stewart**
 (1769–1822), polityk i dyplomata brytyjski, minister spraw zagranicznych 475
- Cecil Robert**
 polityk i dyplomata brytyjski, członek Partii Konserwatywnej, b. delegat przy Lidze Narodów 519

- Celiński Bolesław**
 prawnik, referent w Departamencie Polityczno-Ekonomicznym MSZ, attaché poselstwa w Sztokholmie (od 15 III) 182
- Cerejeira Manuel Gonçalves**
 kardynał portugalski, patriarcha Lizbony 693, 694
- Cesianu (Cesiano) Constantiu**
 poseł Rumunii w Paryżu 438
- Chamberlain Arthur Neville**
 polityk Partii Konserwatywnej, kanclerz skarbu Wielkiej Brytanii 759
- Chamberlain Joseph Austen**
 poseł do Izby Gmin, (Partia Konserwatywna), b. minister spraw zagranicznych i kanclerz skarbu Wielkiej Brytanii 128, 129
- Chambrun Louis Charles Pineton de**
 ambasador Francji w Rzymie 501, 763
- Chang Hsin-hai**
 poseł Chin 684, 685
- Charwat Franciszek**
 poseł w Helsinkach 352, 353
- Chavêriat Émile**
 wicedyrektor ds. europejskich w MSZ Francji 707
- Chautemps Camille**
 poseł i senator francuski (Partia Radykalna), premier (do 27 I) 60
- Ciano Galeazzo**
 sekretarz ds. prasy i kultury Włoch 422
- Chinczuk (Chintschuk) Lew M.**
 ambasador ZSRR w Berlinie 156
- Chłapowski Alfred**
 ambasador w Paryżu 31, 33, 60, 82, 85, 86, 190, 222–224, 242, 335–339, 349, 350, 376, 377, 379, 380, 462, 476–480, 650, 652–655, 676, 677, 687, 706–708, 762–766, 775
- Chmielewski Jerzy**
 plantator w Liberii 809
- Chobot Emanuel**
 działacz polski na Zaolziu, poseł Polskiej Socjalistycznej Partii Robotniczej do czesochosłowackiego Zgromadzenia Narodowego 101, 469, 745
- Chodźko Witold**
 lekarz, kierownik Państwowej Szkoły Higieny, prezes Naczelnej Izby Lekarskiej, delegat przy Lidze Narodów 583
- Churchill Winston Leonard Spencer**
 polityk brytyjski, członek Partii Konserwatywnej, poseł do Izby Gmin 750, 752
- Ciechanowiecki** → Urjasz Jan
- Ciechanowski Jan Stanisław**
 338
- Ciriaci Pietro**
 arcybiskup Tarsu, nuncjusz papieski w Portugalii (od 19 I) 289
- Clerk George**
 ambasador Wielkiej Brytanii w Brukseli, od IV w Paryżu, b. ambasador w Ankarze 234
- Cockburn Francis Claud**
 dziennikarz brytyjski, redaktor „The Week” 536
- Collier Laurence**
 szef Departamentu Północnego w MSZ Wielkiej Brytanii 698
- Cooper**
 809
- Corbin André Charles**
 ambasador Francji w Londynie 696, 697
- Coselschi Eugenio (Eugeniusz)**
 prezes włoskiego Narodowego Związku Ochootników Wojennych 320, 321
- Csáky (Csaky) István (Stefan)**
 chargé d'affaires poselstwa Węgier w Madrycie 710
- Cudahy John Clarence**
 ambasador Stanów Zjednoczonych 7, 8, 66, 67, 279, 558, 559
- Curtius Julius**
 prezes Deutsche Gesellschaft zum Studium Osteuropas, b. minister spraw zagranicznych Niemiec 50, 462
- Cuza Alexandru C.**
 ekonomista i prawnik rumuński, profesor uniwersytetu w Jassach, założyciel Ligi Obrony Narodowo-Chrześcijańskiej 443
- Chen Guangfu (Chen K.P.)**
 dyrektor Shanghai Commercial & Savings Bank 365
- Czernozemski Włado (właśc. Weliczko Dimitrow Kerin, pseud. Edward Keleman)**
 (zm. 9 X), nacjonalista bułgarski, zamachowiec 651
- Cziang Kai Szek** → Jang Jieshi

Cziczerin Georgij W.

diplomata radziecki, b. komisarz spraw zagranicznych 88, 119, 122, 135, 308, 309, 317–319

Czudowski Michał

kierownik referatu centralno-europejskiego w Wydziale Zachodnim 609, 610

D

Daladier Édouard

premier Francji (30 I – 9 II), poseł, członek Partii Radykalnej 83, 84, 223, 246, 337, 440

Dalla Torre Giuseppe

dziennikarz włoski, redaktor naczelny „L'Osservatore Romano” 131

Dannenberg Robert

polityk austriacki, poseł (SDAPÖ), członek władz Wiednia odpowiedzialny za finanse, aresztowany (II) 150

Darré Richard Walther

minister ds. żywności i rolnictwa Niemiec 31

Dawtian Jakow Ch.

ambasador ZSRR w Atenach (do 20 III), w Warszawie (od 10 IV) 168, 228, 310, 318, 358, 545, 546, 552, 554, 624, 626, 682

Debeney Marie-Eugéne

generał francuski 325, 654, 679, 704

Deetz Gertruda

żona gauleitera Forstera 405

Dell Robert

korespondent „Manchester Guardian” w Genewie 127

Demarest

dziennikarz francuski 82

Dembiński Stanisław

kierownik biura PAT w Berlinie 813–815

Dennis Gabriel Lafayette

polityk liberyjski 808

Dérer (Derer) Ivan

minister szkolnictwa i oświaty Czechosłowacji (do 14 II), następnie minister sprawiedliwości 496

Deutsch Julius

przywódca socjaldemokratów austriackich, szef Schutzbundu, na emigracji (od II) 150

Dębicki Roman

dyrektor Gabinetu Ministra Spraw Zagranicznych 13, 14, 25, 27, 53, 118, 119, 121, 123, 245, 246, 297, 343–345, 369, 372, 417, 418, 464, 501, 523, 607, 631, 632, 678, 680, 681, 686, 687, 743, 744, 747–749, 778, 781

Dymitrow (Dimitrow) Georgi

komunista bułgarski, na emigracji w ZSRR, sekretarz generalny Kominternu 211–213, 772

Dohna-Lauck Christoph Friedrich zu

(zm. 3 IX), arystokrata pruski, członek NSDAP (zginął w wypadku) 306–308

Dolecki Jakub

szef agencji TASS 624

Dollfuss Engelbert

(zm. 25 VII), kanclerz i minister spraw zagranicznych Austrii (zamordowany) 73–75, 131, 150, 184–186, 250, 251, 415, 426, 428, 490–494, 502

Dominique Pierre

dziennikarz francuski, korespondent „La République” 83

Don Bosco → Bosco Giovanni Melchiorre

Dönhoff Bogisław (Bogusław) von

arystokrata pruski, b. dyplomata, członek NSDAP 306–308

Donnadieu James

dziennikarz „Le Figaro” 84

Doumergue Gaston

premier Francji (9 II – 8 XI), polityk Partii Radykalnej, były prezydent 323, 653, 657

Dowgalewski Walerian S.

(zm. 14 VII), ambasador ZSRR w Paryżu 40, 384

Drabik Stanisław

śpiewak i reżyser operowy, tenor w Operze Królewskiej w Belgradzie 792

Draeger Max

dyrektor ds. gospodarczych w Gdańsku 257

Drummond John David

syn Jamesa Erica, sekretarz Jeana Monneta 364

Drummond James Eric

ambasador Wielkiej Brytanii w Rzymie, b. sekretarz generalny Ligi Narodów 21, 254, 364

- Drymmer Wiktor Tomir**
dyrektor Departamentu Konsularnego i naczelnik Wydziału Osobowego 147, 563
- Dubicz Penther Karol**
radca poselstwa, chargé d'affaires a.i. ambasady w Ankarze 233, 482, 483, 534
- Duca Ion Gheorghe**
(1879–1933), polityk Partii Narodowo-Liberalnej, premier Rumunii 39, 41, 229
- Duchnowicz Aleksander**
(1803–1865), poeta rusiński, duchowny unicki 219
- Dumézil Georges (pseud. Marcenay Georges)**
filolog francuski, publicysta „Le Jour” 83, 84
- Duncan**
809
- Dyboski Roman**
podróżnik, historyk literatury angielskiej 562
- Dygat Stanisław**
konsul w Trieście 244, 245
- Dymitrow Georgi** → Dimitrow Georgi
- Dzieduszycki Jakub Włodzimierz**
poseł na Sejm (BBWR) 495, 496

E

- Eckhardt Tibor von**
delegat Węgier przy Lidze Narodów 603, 604
- Eden Anthony**
lord tajnej pieczęci (od VI), minister bez teki odpowiedzialny za kontakty z Ligą Narodów 141, 225–227, 524, 589, 590, 601, 698, 711–714, 753, 758, 759
- Edward VII**
(1841–1910), król Wielkiej Brytanii 475
- Eftimiu Victor**
pisarz i dramaturg rumuński 231
- Ejsmont Nikołaj P.**
radziecki działacz partyjny 203
- Emmerling Georg**
polityk austriacki (SDAPÖ), wiceburmistrz Wiednia, od 12 II pod nadzorem policyjnym 150
- Englisch Jerzy**
pułkownik dypl., szef Oddziału II Sztabu
- Głównego 400, 402, 407, 408, 487, 736, 737
- Englisch Zygfryd**
wicekonsul (attaché konsularny) w Nowym Jorku 354, 356
- Erskine William**
ambasador Wielkiej Brytanii 425, 457–459
- Eska Stanisław**
radca poselstwa, kierownik Wydziału Konsularnego ambasady w Moskwie 641, 650

F

- Fabrycy Kazimierz**
generał, wiceminister spraw wojskowych (do 12 VI), następnie inspektor armii 106, 302, 508, 521, 522
- Fajtłowicz Jakub**
działacz żydowski, agent w Abisynii 719, 720
- Fencik Stiepan**
ksiądz grekokatolicki, redaktor gazety „Karpatoruski Gołos”, jeden z przywódców ruchu autonomicznego na Rusi Zakarpackiej 219
- Ferit Ahmet Tek (Ferit bey)**
ambasador Turcji 152, 153, 346, 347
- Fevzi Çakmak Mustafa (Fevzi Pasza)**
marszałek turecki, szef Sztabu Generalnego 233
- Fey Emil**
wicekanclerz Austrii (do I V), minister bezpieczeństwa publicznego (od 30 VII) 490–492
- Filipescu Grigore N. (Grégoire)**
polityk konserwatywny rumuński 727, 732, 803
- Filipowicz Tytus**
dyplomata, b. ambasador w Waszyngtonie (1929–1932) 371
- Firestone Harvey S., junior**
biznesmen amerykański, właściciel plantacji kauczuku w Liberii 807, 808
- Fitelberg Grzegorz**
dyrygent 368, 619
- Flandin Pierre-Étienne**
minister prac publicznych (od 9 II), premier Francji (od 8 XI) 463, 703, 759, 765

Floyar-Rajchman Henryk
wiceminister, od 15 V minister przemysłu i handlu 113, 617

Fontenay Frank le Sage de
poseł Danii w Reykjavíku 484

Forster Albert
szef okręgu (gauleiter) NSDAP w Wolnym Mieście Gdańsku 157, 330, 331, 405, 431, 606, 608, 611, 612, 628, 736, 740

Fotitch (Foticz) Constantin
stały delegat Jugosławii przy Lidze Narodów 586, 603, 604

Fouques-Duparc Jacques
dyplomata francuski 764

Franasovici (Franasević) Richard
minister robót publicznych i komunikacji Rumunii 760, 761

Franasovici
żona Richarda 761

François-Poncet André
ambasador Francji w Berlinie 25, 415, 423, 424, 429, 586, 587, 653, 677, 705

Francqui Émile
dyplomata belgijski, biznesmen i filantrop 681

Franklin-Bouillon Henry
polityk francuski, poseł niezrzeszony 765

Frankowski Feliks
radca ambasady w Paryżu 504–506, 707

Frick Wilhelm
minister spraw wewnętrznych Niemiec 170

Fritsch Werner Freiherr von
generał niemiecki, dowódca wojsk lądowych 455

Fryderyk II
(1712–1786), król Prus 200

Fryling Jan
kierownik referatu Ligi Narodów Wydziału Organizacji Międzynarodowych 609, 610

Fumasoni Biondi Pietro
kardynał, prefekt Kongregacji Rozkrzewiania Wiary 292

Funk Walther
sekretarz stanu w Ministerstwie Oświecenia i Propagandy Niemiec 281, 817

G

Gall Stanisław
biskup pomocniczy warszawski, b. biskup połowy Wojska Polskiego 449

Galler Lew M.
admirał radziecki, dowódca Floty Bałtyckiej 498–500

Galvanuskas Ernestas
polityk i dyplomata litewski, b. premier 635

Garibaldi Giuseppe
rewolucjonista włoski 244

Garvin James Louis
dziennikarz brytyjski, wydawca i publicysta „Observera” 126, 128

Gaule Charles de
major francuski, sekretarz Rady Obrony Narodowej 555

Gaus Friedrich
dyrektor Departamentu Prawnego MSZ Niemiec 31–38, 45, 46, 48–52

Gawroński Jan
chargé d'affaires poselstwa w Wiedniu, poseł (od 25 X) 73–75, 148, 151, 184–186, 250, 251, 414, 415, 426, 490, 492, 796–799

Gawroński Wacław
konsul generalny w Berlinie 169, 180

Gayda Virginio
dziennikarz włoski, wydawca „Giornale d'Italia” 422

Gazi (Ghazi) → Mustafa Kemal Paşa
(Atatürk)

Gąsiorowski Janusz
generał brygady, szef Sztabu Głównego Wojska Polskiego 302, 310

Géraud Charles Joseph (pseud. Pertinax)
publicysta francuski, szef działu zagranicznego „Echo de Paris” 83, 84, 620, 621, 623, 788

Gerutis Albertas
dziennikarz litewski, naczelnik Wydziału Prasowego samorządu Kłajpedy 639

Ghica Dimitrie I.
polityk i dyplomata rumuński, b. minister spraw zagranicznych 392

Gide André
pisarz francuski 772

Gil-Robles y Quiñones de León José María
polityk hiszpański, twórca i lider

- Hiszpańskiej Konfederacji Prawicy Autonomicznej 165, 166
- Gineitis J.**
polityk litewski 198
- Girsa Václav**
poseł Czechosłowacji w Polsce, Finlandii, Łotwie i Estonii (z siedzibą w Warszawie) 62, 63, 746
- Giustiniani Enrico**
szef Gabinetu Wysokiego Komisarza Ligi Narodów w Wolnym Mieście Gdańsku 431
- Givet Serge de**
dziennikarz „L'Ordre” 84
- Giżycki Kamil**
pisarz i podróżnik, plantator w Liberii 808–810
- Glabisz Kazimierz**
podpułkownik, I oficer do zleceń Generalnego Inspektora Sił Zbrojnych 302, 341, 508, 656, 657
- Glinka Ksawery**
b. attaché prasowy poselstwa w Belgradzie 792
- Głuski Stanisław**
radca w komisariacie generalnym w Wolnym Mieście Gdańsku 409, 410
- Goebbels Joseph**
minister propagandy, oświecenia publicznego i informacji Niemiec 31, 87, 194, 195, 281, 282, 369, 370, 399, 413, 414, 417, 418, 427, 508, 509, 521, 606–609, 782, 813, 814
- Goemboesz** → Gömbös Gyula
- Goering** → Göring Hermann Wilhelm
- Goga Octavian**
nationalistyczny polityk rumuński, poeta 443, 444, 634
- Gömbös (Goemboesz) Gyula**
premier Węgier 250, 251, 633, 654, 657, 658, 689, 691, 692, 726, 735, 781–783, 791–793, 796
- Gorbaczow Boris S.**
zastępca dowódcy (do XII), dowódca (od XII) Moskiewskiego Okręgu Wojennego 499
- Göring (Goering) Hermann Wilhelm**
premier Prus, minister lotnictwa 31, 53, 56, 57, 86, 87, 119, 418, 464, 508, 509, 521, 522, 697, 731, 782, 813, 817
- Górecki Roman**
generał brygady, komendant Federacji Polskich Związków Obrońców Ojczyzny, wiceprezes polskiej sekcji Międzynarodowej Federacji Byłych Kombatantów 686, 687
- Grabowski Tadeusz Stanisław**
poseł w Rio de Janeiro 693–695
- Graves Marjorje**
brytyjska polityk konserwatywna, członkini parlamentu 128
- Grégoire**
681
- Greiser Arthur**
wiceprezydent, od 28 XI prezydent Senatu Wolnego Miasta Gdańska 626–628, 736–741
- Grew Joseph Clark**
ambasador Stanów Zjednoczonych w Tokio 533, 534
- Grotowski Zbigniew (pseud. Pom)**
redaktor „Ilustrowanego Kuriera Codziennego” 189
- Grudzień Jan**
major, attaché wojskowy w Belgradzie 761, 792
- Grzybowski Wacław**
poseł w Pradze 43, 44, 61–63, 98, 99, 199, 214, 221, 248, 249, 286–288, 315, 316, 327, 328, 347, 348, 380, 381, 416, 417, 445, 468–471, 514, 573, 745, 746, 810, 811
- Günther Władysław** → Schwarzburg-Günther Władysław
- Guranesco**
żona Alexandra, posła Rumunii w Belgradzie 761
- Gustainis Valentinas**
dziennikarz litewski, korespondent „Lietuvos Aidas” 639
- Gwiazdoski Tadeusz**
naczelnik Wydziału Organizacji Międzynarodowych, wicedyrektor Departamentu Polityczno-Ekonomicznego 252–254, 410, 509, 522

H

- Habicht Theodor**
nazista niemiecki, przywódca nielegalnej austriackiej NSDAP 74, 185, 186

Habsburgowie

członkowie dynastii habsbursko-lotaryńskiej, była austriacka rodzina cesarska
305, 440, 441

Hackzell Antti

minister spraw zagranicznych Finlandii
352, 353, 375, 430, 435

Hajle Sylasje I

cesarz Etiopii 716–720

Halecki Oskar

historyk, profesor UW 461

Hailsham lord (Hogg Douglas McGarel)

minister wojny Wielkiej Brytanii 474

Harland Władysław

kapitan, p.o. attaché wojskowego w Moskwie 499

Hassell Ulrich von

ambasador Niemiec w Rzymie 251, 421, 502

Haussendorf Erhard

łowczy Prus 521, 522

Havlíček (Hawliczek) František

poseł Czechosłowacji w Tokio 532, 533

Henderson Arthur

sekretarz generalny Partii Pracy, b. minister spraw zagranicznych Wielkiej Brytanii, przewodniczący komisji rozbrojeniowej w Genewie 142, 226, 396

Henlein Konrad

działacz mniejszości niemieckiej w Czechosłowacji, przywódca Sudecko-Niemieckiego Frontu Ojczyźnianego 218

Hennings Einar

poseł Szwecji 60, 181

Herriot Édouard

polityk Partii Radykalnej, wicepremier Francji (od 9 II), b. premier 104, 139, 162, 247, 379, 434, 706, 788

Hess Rudolf

minister bez teki Niemiec, zastępca Hitlera 405, 455, 608, 765

Himmler Heinrich

reichsführer SS, zastępca szefa i inspektor gestapo (od 20 IV) 816, 817

Hindenburg Paul von

prezydent Niemiec (zm. 2 VIII) 13, 119, 122, 424, 455, 483, 502, 515–517, 522

Hirota Kōki

minister spraw zagranicznych Japonii 419, 420, 532

Hitler Adolf

kanclerz Niemiec, od 2 VIII także głowa państwa 25, 31, 33–35, 41, 43, 45–48, 53–57, 66, 70, 72–74, 76, 78, 83, 84, 86, 87, 102, 104, 114–116, 118, 122, 127, 128, 130–132, 137, 138, 163, 169–171, 173, 186, 193, 194, 201, 214, 225, 226, 267, 281, 330, 336, 342, 399, 405, 411, 412, 414, 415, 422, 423, 427–430, 442, 454, 455, 460, 461, 464, 472, 483, 492–494, 506, 509, 514–517, 524–528, 538, 579, 608, 653, 677, 678, 697, 700, 701, 707, 711, 712, 730, 736, 749, 759, 765, 782, 798, 812, 813, 816, 817

Hlinka Andrej

polityk słowacki, ksiądz, przewodniczący Słowackiej Partii Ludowej 220, 249, 495, 496

Hlond August

kardynał, prymas Polski 237, 289, 291–293, 495, 693–695, 724, 725, 758

Hoesch Leopold von

ambasador Niemiec w Londynie 696, 697, 711, 758–760

Hoetzsch Otto

profesor historii Europy Wschodniej na uniwersytecie w Berlinie 462

Hohnfeldt Hans Albert

senator Wolnego Miasta Gdańska, członek NSDAP 330

Hoover Herbert

polityk Partii Republikańskiej, b. prezydent Stanów Zjednoczonych 562

Hrušovský Igor

polityk czechosłowacki, poseł (Czeska Partia Narodowo-Socjalistyczna) 496

Hsu Mo

wiceminister spraw zagranicznych Chin 361, 363

Huang Fu

generał i polityk chiński 360

Huddle Jerome Klahr

konsul generalny USA 559

Hugenberg Alfred

szef Niemieckiej Narodowej Partii Ludowej, poseł do Reichstagu, b. minister gabinetu Hitlera 28, 70, 108, 137, 430, 537

Hull Cordell

sekretarz stanu Stanów Zjednoczonych 371

Huth Wilhelm
polityk NSDAP, członek Senatu Wolnego Miasta Gdańska 740

Hynek Franciszek
kapitan pilot balonowy Wojska Polskiego 619

I

Ibrahim Georges
tłumacz języków etiopskich przy patriarchacie koptyjskim w Kairze 716–719

Ičas (Iczas)
kandydat na obserwatora litewskiego 64, 143, 145, 269

Ionescu (Ionesco) Nicolae C. (Nae)
filozof i dziennikarz rumuński 229, 730, 731

Ionescu Ștefan Gheorghe
generał rumuński, dowódca bukareszteńskiego oddziału Straży Granicznej 229

İsmet İnönü Mustafa (İsmet Pasza)
generał, premier Turcji 124, 234, 346, 483, 535, 629

Itō (Ito) Nobumi
poseł Japonii (od 8 I) 569

J

Jackowski Tadeusz
poseł w Brukseli, b. dyrektor Departamentu Polityczno-Ekonomicznego 13

Jahncke Kurt
zastępca szefa Wydziału Prasowego Ministerstwa Propagandy Niemiec 191, 193–195

Jakobsen Ludwíg
pułkownik, adiutant prezydenta Estonii 349

Jakir Jona E.
dowódca Ukraińskiego Okręgu Wojskowego 47

Jakubenas
dziennikarz „Lietuvos Aidas” 540, 639

Jałowiecki Bohdan
radca w konsulacie w Mińsku 124

Jałbrzykowski Romuald
arcybiskup metropolita wileński 447, 637

Jan Henryk XVII (Hans) von Hochberg, książę von Pless
książę pszczyński 525, 784, 785

Jan III Sobieski
(1629–1696), król Polski 561

Janasik Stanisław
ksiądz, audytor Roty Rzymskiej, rektor polskiego kościoła św. Stanisława Biskupa w Rzymie 453

Janikowski Stanisław
radca ambasady przy Stolicy Apostolskiej, chargé d'affaires 236, 449, 452, 453, 578

Januszewicz Edward
plantator w Liberii 809

Jaroszewicz Tadeusz
(zm. 28 VIII), pułkownik, chargé d'affaires poselstwa w Kairze 717, 719

Jasakowa
obywatelka polska aresztowana w Moskwie 618

Jegorow Aleksandr I.
pułkownik radziecki, szef Sztabu Armii Czerwonej 499

Jeleński Konstanty
konsul generalny w Królewcu 75–77, 306, 308, 607

Jerzy V
król Wielkiej Brytanii 200, 686, 696, 714

Jeantet Claude
dziennikarz „Le Petit Journal” 83

Jevtić (Jevticz) Bogoljub
minister spraw zagranicznych Jugosławii, od 22 XII także premier 436, 437, 450, 653, 657–661, 689, 791

Jędrzejewicz Janusz
minister wyznań i oświecenia publicznego (do 23 II) oraz premier (do 13 V) 8, 200, 202, 724

Jang Jieshi (Cziang Kai Szek)
przywódca Republiki Chińskiej, przewodniczący Kuomintangu 358–364

Johnson Hiram W.
senator USA 275, 276, 278, 279, 371

Johnson
komisarz jednej z prowincji Liberii 809

Jonson Gustav
generał estoński, komendant garnizonu w Tallinnie 487

Jorga Nicolae
profesor historii, polityk, b. premier
Rumunii 735

Józef Ferdynand
generał, arcyksiążę austriacki 251

Jullien Albert
dziennikarz „Le Petit Parisien” 82

Jurewicz Jerome
prawnik amerykański, b. wiceminister
sprawiedliwości i prokurator generalny
stanu Illinois 562, 565

K

Kaganowicz Łazar M.
członek BP KC WKP(b) 68

Kakowski Aleksander
arcybiskup metropolita warszawski, kardy-
nał 447

Kalëjs (Kalejs) Aleksandrs
(zm. 14 II), generał łotewski, szef Sztabu
Armii 134

Kalina Ignatij P.
lekarz i dyplomata, pełnomocnik Ludowe-
go Komisariatu Spraw Zagranicznych przy
rządzie USRR (do XI) 154, 168, 169

Kalinin Michaił I.
przewodniczący Wszechrosyjskiego
Centralnego Komitetu Wykonawczego
i Centralnego Komitetu Wykonawczego
ZSRR, członek BP KC WKP(b) 3, 104,
108, 118, 687

Kałuski Antoni
II sekretarz poselstwa (następnie ambasa-
dy) w Moskwie 771–773, 789

Kamieniew Lew B.
polityk radziecki, odsunięty od stanowisk
partyjnych i państwowych, aresztowany
16 XII 205

Kania Krzysztof
4

Kanitz Gerhard von
junkier pruski, b. minister rolnictwa 307

Kánya (Kanya) Kálmán
minister spraw zagranicznych Węgier
633, 710, 781–783, 796, 798

Karachan Lew M.
zastępca ludowego komisarza spraw zagra-
nicznych, od X poseł ZSRR w Turcji 629

Karol II von Hohenzollern-Sigmaringen
król Rumunii 227–230, 437–440, 444,
450, 463, 634, 729, 803

Karski Michaił
poseł ZSRR w Kownie 81, 87, 120, 145,
397

Karszo-Siedlewski Jan
kierownik konsulatu generalnego w Char-
kowie (do VII), następnie w Kijowie
14–16, 46, 48, 154, 155, 168, 169, 367, 368

Karutis Jonas
nacionalista litewski 198

Kasprzycki Tadeusz
generał brygady, zastępca, od 2 VII: I wice-
minister spraw wojskowych 302

Katarzyna II
(1729–1796), cesarzowa Rosji 200

Katelbach Tadeusz
korespondent „Gazety Polskiej” w Kownie,
nieoficjalny przedstawiciel polskich władz
64, 65, 142–145, 267–270, 540–544, 634–640

Kawecka Zofia
lektorka języka serbskokochochwackiego na
Uniwersytecie Poznańskim 792

Keleman Edward → Czernoziemski Włodo

Kellogg Frank Billings
amerykański polityk i dyplomata, b. sekre-
tarz stanu, sędzia Stałego Trybunału Spra-
wiedliwości Międzynarodowej w Hadze
59, 66, 129, 511, 669

Kemal Pasza → Mustafa Kemal Pasza (Atatürk)

Keudell Walter von
polityk niemiecki, b. minister, szef lasów
państwowych w Prusach 521, 522

Kiepora Jan
śpiewak operowy i aktor 369, 411, 747

King Charles
b. polityk liberyjski, b. prezydent 807

Kirkien Leszek
referent prasowy w poselstwie w Berlinie
191

Kirow Siergiej M.
(zm. 1 XII), I sekretarz leningradzkiego
Komitetu Miejskiego WKP(b), członek BP
KC (zastrzelony) 206, 763, 767, 768, 771,
772, 776–778, 800, 801

Kissin Abram A.
radziecki działacz polityczny i gospodarczy,
członek kolegium Ludowego Komisariatu
Handlu Zagranicznego 656

- Klecanda Vojtěch Vladimír**
 generał czechosłowacki, dowódca dywizji
 praskiej 99
- Kleiss Heinz**
 korespondent „Völkischer Beobachter”
 w Polsce 195
- Kłopotowski Jerzy**
 konsul w Tbilisi 457
- Knobelsdorff Leon**
 przedstawiciel polsko-tureckiej firmy
 „Istanwar” w Ankarze, b. przedstawiciel
 SEPEWE w Turcji 340
- Knoll Wacław**
 attaché poselstwa w Belgradzie 792
- Kobyłański Tadeusz**
 radca poselstwa w Bukareszcie 730
- Koch Erich**
 gauleiter, nadprezydent Prus Wschodnich
 307, 308
- Kochel Franciszek**
 woźny Wydziału Konsularnego ambasady
 w Moskwie 618, 619
- Kociemski Leonard**
 pisarz, dziennikarz, tłumacz, osiedlony we
 Włoszech 244
- Komarnicki Tytus**
 zastępca delegata i sekretarz generalny
 delegacji na Konferencję Rozbrojeniową,
 od 22 XI delegat przy Lidze Narodów
 26, 394–396, 555–557, 568–570, 574, 584,
 586, 686, 709, 773–775, 778, 781, 784,
 793, 795
- Konarzewski Daniel**
 generał, I wiceminister spraw wojskowych,
 szef administracji i inspektor armii 302
- Kong Xiangxi (Kung H.H.)**
 minister finansów Chin, bankier 364, 365
- Konowalec (Konowalec) Jewhen**
 ukraiński polityk i wojskowy, przywódca
 OUN 128, 309
- Kopernik Mikołaj**
 (1473–1543), uczonego, astronom 560
- Kopytyński Lesław**
 plantator w Liberii 810
- Korab-Kucharski Henryk**
 dziennikarz, korespondent „Gazety Pol-
 skiej” w Paryżu 438
- Koralow**
 p.o. prezesa „Leningradzkiego Sowietu”
 499
- Kornat Marek**
 64
- Kosior Stanisław W.**
 syn Wincentego, członek BP i sekretarz
 generalny KC KP(b)U 206
- Kosior Wincenty**
 ojciec Stanisława, hutnik z Donbasu 206
- Köster (Koester) Roland**
 ambasador Niemiec w Paryżu 514, 748
- Kościuszko Tadeusz**
 (1746–1817), inżynier wojskowy, generał,
 przywódca insurekcji 485
- Kozłowski Leon**
 podsekretarz stanu w Ministerstwie Skar-
 bu (do 13 V), premier (od 15 V), minister
 spraw wewnętrznych (16–28 VI) 265,
 285, 691, 692, 755, 814
- Krauel Wolfgang**
 konsul generalny Niemiec w Genewie
 589–591
- Krejči Ludvík**
 generał czechosłowacki, szef Sztabu Głównego 99
- Krestinskij (Krestinski) Nikołaj N.**
 zastępca ludowego komisarza spraw
 zagranicznych ZSRR 425, 507, 551, 553,
 554, 776
- Krofta Kamil**
 zastępca ministra spraw zagranicznych
 Czechosłowacji 315, 380, 745
- Królikiewicz Adam**
 major kawalerii WP, olimpijczyk 251
- Kubina Teodor**
 biskup częstochowski 292, 755
- Kuegler**
 przedstawiciel „Młodzieży Nowych Nie-
 miec” 266, 267
- Kula Alfons**
 podreferendarz w referacie Środkowej
 Europy Wydziału Wschodniego (od 1 II),
 chargé d'affaires a.i. oraz kierownik Wy-
 działu Konsularnego poselstwa w Kairze
 (od 1 V) 716–720
- Kulski Władysław**
 prowizoryczny sekretarz poselstwa de-
 legacji przy Lidze Narodów, prow. radca
 poselstwa (od 1 X), radca poselstwa
 (od 1 XII) 575, 722
- Kung H.H.** → Kong Xiangxi

- Kunicki Tadeusz**
zastępca naczelnika Wydziału Zachodniego
609, 610, 741, 806
- Kunst**
radca Senatu WMG, dyrektor cła
w Gdańsku 53
- Kurbas Les (Łeś)**
ukraiński aktor i reżyser, b. dyrektor teatru
„Berezil”, w Iagrze 15
- Kurtjak Iwan**
działacz prowęgierskiego Włościańskiego
Związku Autonomicznego na Rusi Zakar-
packiej 219
- Kurowski Bruno**
poseł do gdańskiego Volkstagu (partia
Centrum), b. senator, konsul Austrii
741
- Laidoner Johan**
generał, wódz naczelny armii estońskiej,
przedstawiciel Estonii przy Lidze Narodów
487, 489
- Lalicki Stefan**
naczelnik biura w komisariacie generalnym
w Gdańsku (do 31 III), radca w poselstwie
w Wiedniu (od 1 IV do 31 V), radca han-
dlowy oraz kierownik konsulatu
w Wiedniu (od 1 VI) 257, 258, 260–265
- Lamoureux Lucien**
minister pracy (do 9 I), kolonii (9–30 I),
przemysłu i handlu (9 II – 8 XI) Francji
338, 687
- Laretei Heinrich**
wiceminister spraw zagranicznych Estonii
372
- Laroche Jules**
ambasador Francji 25, 60, 85, 242, 246,
323, 324, 331, 333, 377, 380, 434, 436,
450, 451, 463, 477, 510, 547, 683, 721,
725, 743, 744, 774, 786
- Lauri Lorenzo**
kardynał, urzędnik Kurii Rzymskiej 725
- Laval Pierre**
minister kolonii (9 II – 13 X), następnie
minister spraw zagranicznych Francji 632,
651–655, 657, 660, 676, 677, 683, 688,
696, 703, 705–709, 721–723, 725, 734,
744, 747, 754, 759, 762–766, 773–775,
779, 786–789, 795
- Lebrun Albert**
prezydent Francji 222
- Leczycki Kazimierz [?]**
dziennikarz, literat 756
- Léger (Leger) Marie-René-Alexis**
sekretarz generalny MSZ Francji 349,
350, 376–380, 391, 433, 434, 477, 479, 722
- Leme da Silveira Cintra Sebastião**
kardynał, arcybiskup São Sebastião do Rio
de Janeiro 693
- Lendzion Antoni**
wiceprezes Gminy Polskiej i Zarządu
Głównego Gminy Polskiej Związku Pola-
ków w Wolnym Mieście Gdańsku, b. poseł
do gdańskiego Volkstagu 497
- Lenin Włodzimierz I.**
(1870–1924), pierwszy przywódca Rosji
Radzieckiej 189, 205
- Lepecki Mieczysław**
kapitan, adiutant marszałka Piłsudskiego,
podróżnik, publicysta 800, 801
- Lepin Edward**
generał radziecki, b. attaché wojskowy 97
- Lerroux Alejandro**
premier Hiszpanii (do 28 IV i od 4 X)
165, 166
- Lersner Kurt Freiherr von**
niemiecki polityk i dyplomata 765
- Lester Seán**
dyplomata irlandzki, wysoki komisarz Ligi
Narodów w Wolnym Mieście Gdańsku
226, 330, 400, 409, 410, 431, 627, 737
- Lewandowicz Władysław**
ksiądz, dyrektor Akcji Katolickiej w archi-
diecezji warszawskiej, przełożony domu
zakonnego marianów w Warszawie 291
- Lewoniewski Józef**
(1899–1933), kapitan pilot 103
- Librach Jan**
kierownik referatu politycznego w Wydzia-
le Prasowym 768, 769
- Liebich Andrzej**
podpułkownik, attaché wojskowy w posel-
stwie w Rydze 487, 489
- Lill Paul Adolf**
generał estoński, minister wojny 487
- Lipiński Edward**
ekonomista, profesor Szkoły Głównej Han-
dlowej, prezes Towarzystwa Ekonomistów
i Statystyków Polskich 461
- Lipski Józef**
poseł, od 29 X ambasador w Berlinie 8,

- 10, 13, 14, 27–38, 42, 45, 46, 48–58, 64, 72, 75, 86, 87, 104, 113–116, 118, 119, 121–123, 145, 155, 156, 191, 195, 239, 240, 281, 282, 303, 304, 306, 343, 369, 370, 398, 405, 417, 418, 427–430, 454–456, 458–462, 464, 508–510, 513–517, 521–525, 527, 528, 573, 591, 592, 606–609, 630, 631, 683, 700, 701, 742–744, 747–750, 775, 811, 812, 814–817
- Lisiewicz Adam**
konsul generalny w Monachium 812
- Litwinow Maksim M.**
ludowy komisarz spraw zagranicznych ZSRR 3–6, 10, 11, 13, 17–19, 30, 39–41, 59, 68, 73, 80, 81, 87–97, 101–105, 109, 111–113, 117–122, 125, 134, 139, 151, 156, 158–164, 166–168, 187, 188, 225, 271–273, 309, 310, 317–319, 351, 352, 357, 373, 374, 376, 379, 381–385, 391, 395, 397, 415, 416, 420, 422–424, 427, 429, 430, 432–435, 450, 466, 467, 477, 481, 514, 530, 531, 539, 545, 582, 595, 597, 612–616, 624, 626, 656, 657, 687, 688, 701–703, 742, 763, 765, 772, 774, 787–789, 800
- Lo Wen-kan**
prawnik i polityk chiński, b. minister spraw zagranicznych, minister sprawiedliwości 360
- Lochstädt Teodor**
obywatel gdański narodowości polskiej, skazany na więzienie 737
- Lorraine Percy**
ambasador Wielkiej Brytanii w Ankarze 233, 234
- Lozoraitis (Łozorajtis) Stasys**
dyrektor Departamentu Politycznego MSZ Litwy, od 12 VI minister spraw zagranicznych 64, 142–145, 267–270, 541, 542–544, 634–640
- Lubbe Marinus van der**
(zm. 10 I), komunista holenderski, skazany na śmierć za podpalenie Reichstagu 211
- Lubomirski Stefan**
radca poselstwa w Berlinie 191, 522, 815
- Lubomirski Zdzisław**
polityk, działacz społeczny, senator 153
- Lucien**
pułkownik francuski 26
- Lutze Victor**
szef policji w Hannowerze, szef Sztabu SA (od 30 VI) 455
-
- Ł**
-
- Łebed Mikołaj**
ukraiński zamachowiec, aresztowany 814–817
- Łepkowski Stanisław**
poseł w Budapeszcie 251, 334, 781–784
- Łęcki Zdzisław**
sekretarz poselstwa w Rydze, chargé d'affaires a.i. 586, 587
- Łepkowski Rafał**
referendarz w referacie centralno-europejskim Wydziału Zachodniego 609, 610
- Łominadze Wissarion W.**
b. opozycjonista trockistowski, sekretarz komitetu miejskiego w Magnitogorsku 203, 204
- Łosiński Augustyn**
biskup kielecki 446–449
- Łozorajtis** → Lozoraitis Stasys
- Łubiński Michał**
zastępca naczelnika Wydziału Organizacji Międzynarodowych Departamentu Polityczno-Ekonomicznego 53, 257, 259, 261, 262, 405, 612
- Łukasiewicz Juliusz**
poseł, od 12 IV ambasador w Moskwie 18, 31, 39–42, 48, 67, 72, 73, 80, 81, 87–98, 101–104, 106–109, 111–113, 117, 120, 121, 123, 125, 129, 135, 141, 158–164, 166–168, 187, 188, 203, 206, 207, 213, 224, 225, 271–273, 303, 308–311, 314, 317–319, 351, 352, 357, 358, 368, 383–385, 432–436, 456, 457, 480, 481, 499, 580–584, 592–594, 595–598, 612–617, 619, 623–626, 655–657, 687, 688, 701–703, 708
- Łukomski Stanisław Kostka**
biskup łomżyński, sekretarz generalny Konferencji Episkopatu 724, 725
-
- M**
-
- Maasing Richard**
podpułkownik, zastępca szefa sztabu armii estońskiej 488, 489

- MacDonald James Ramsay**
premier Wielkiej Brytanii 714, 759
- McDonald James Grover**
wysoki komisarz Ligi Narodów ds. uchodźców z Niemiec 611
- Macedo Soares José Carlos de**
minister spraw zagranicznych Brazylii (od 26 VII) 693
- Mackiewicz Stanisław „Cat”**
publicysta, wydawca i redaktor naczelny dziennika „Słowo” 772, 801
- Madariaga y Rojo Salvador de**
ambasador Hiszpanii w Paryżu, delegat przy Lidze Narodów 774
- Madgearu Virgil**
polityk rumuński (członek Partii Narodowo-Chłopskiej), ekonomista 229
- Majłow Aleksiej P.**
(1909–1933), sekretarz konsulatu ZSRR we Lwowie, funkcjonariusz wywiadu 108
- Majski Iwan M.**
ambasador ZSRR w Londynie 696, 697
- Makowski Julian**
prawnik, naczelnik Wydziału Traktatowego Departamentu Polityczno-Ekonomicznego 27, 49–51
- Maksymowicz Stanisław**
naczelny inspektor Urzędu Celnego w Gdańsku 257, 259, 260
- Malecki Antoni**
biskup, więzień łagrów (zwolniony w IV) 322
- Malhomme Leon**
konsul generalny w Morawskiej Ostrawie (od 1 II) 199, 200, 248, 249, 380, 381, 468–471, 571, 745, 746
- Malypetr Jan**
premier Czechosłowacji 495
- Mangin Charles**
(1866–1925), generał francuski 323
- Maniu Iuliu**
b. premier Rumunii, przewodniczący Partii Narodowo-Chłopskiej 438, 634
- Marcenay Georges** → Dumézil Georges
- Marchandean Paul**
polityk francuski, minister budżetu (do 27 I), finansów (30 I – 7 II), spraw wewnętrznych (13 X – 8 XI), następnie przemysłu 763, 771, 787
- Marchetti Selvaggiani Francesco**
kardynał biskup, wikariusz generalny diecezji rzymskiej 292
- Marmaggi Francesco**
nuncjusz apostolski w Polsce 447–449, 724, 725
- Masaryk Tomáš Garrigue**
prezydent Czechosłowacji 333
- Massigli René**
zastępca dyrektora politycznego MSZ Francji, kierownik francuskiego Biura Ligi Narodów 25, 26, 295, 296, 299, 388–390, 394, 479, 556, 601, 632, 681, 721, 722
- Mau Johannes**
poseł do gdańskiego Volkstagu (partia socjaldemokratyczna) 741
- Maura Gamazo Miguel**
polityk hiszpański, b. minister spraw wewnętrznych tymczasowego rządu republikańskiego 165
- Max-Müller William**
dyplomata brytyjski 785
- Maximos Dimitrios**
minister spraw zagranicznych Grecji 183, 441
- Mazurkiewicz Władysław**
poseł w Buenos Aires 754–758
- Mellon Andrew W.**
amerykański bankier, polityk, filantrop 680
- Mendieta y Montefur Carlos**
prezydent Kuby (od 18 I) 355
- Merkys Antanas**
burmistrz Kowna 64, 640
- Meyer Richard**
szef Wydziału Wschodniego MSZ Niemiec 343, 369, 417, 513, 814,
- Meyer-Heydenhagen Maximilian [?]**
referent prasowy w Ministerstwie Propagandy Niemiec 191
- Miedziński Bogusław**
poseł na Sejm (BBWR), redaktor naczelny „Gazety Polskiej”, szef koncernu Prasa Polska SA 89, 97, 271, 624, 626
- Mihalache Ion**
polityk rumuński, członek Narodowej Partii Chłopskiej 438, 634
- Milewski Jan**
major, analityk w Biurze Studiów Strategicznych w Generalnym Inspektoracie Sił Zbrojnych (od VI) 521

Mironas Vladas
 polityk litewski, książdz 64, 145

Mirza Hussain Khan Alā
 poseł Persji w Londynie 775, 776

Miszyn I.W.
 (zm. 4 III), sekretarz poselstwa ZSRR
 w Ankarze, szef GPU na Bliski Wschód
 (popełnił samobójstwo) 233

Moderow Włodzimierz
 radca Prokuratury Generalnej, delegat
 w Wolnym Mieście Gdańsku 409, 410

Modzelewski Jan
 poseł w Bernie 620

Moltke Hans Adolf von
 poseł, od 17 XI ambasador Niemiec 201,
 343, 381, 382, 430, 513, 591, 605, 683,
 742, 743, 747, 814

Mołotow Wiaczesław M.
 przewodniczący Rady Komisarzy Ludo-
 wych ZSRR 3–6, 41, 68, 91, 97, 105

Monnet Jean
 polityk i ekonomista francuski 364

Mościcki Ignacy
 prezydent 83, 146, 200, 202, 234, 265,
 303, 336, 355, 421, 447–449

Mościcki Michał
 poseł w Tokio 419, 420, 529, 530, 532, 534

Motta Giuseppe
 członek Rady Związkowej Szwajcarii, szef
 federalnego Departamentu Politycznego
 301, 396

Możdżeński Leonard
 major, dyrektor Departamentu Morskiego
 w Ministerstwie Przemysłu i Handlu 181

Mühlstein (Muhlstein) Anatol
 radca ambasady w Paryżu 25, 26, 240–
 243, 245, 247, 248, 631, 632, 678–681,
 686, 687

Munch Peter Rochegune
 minister spraw zagranicznych Danii 146

Munters Vilhelms
 delegat Łotwy przy Lidze Narodów 488

Mussolini Benito
 premier Włoch, dyktator faszystowski 5,
 6, 20, 21, 79, 86, 131, 249–251, 320, 344,
 383, 411, 414–416, 422, 427–430, 442, 460,
 493, 494, 502, 556, 748, 764, 782, 783

Mustafa Kemal Pasza (Atatürk)
 prezydent Turcji 233–235, 346, 483, 534,
 535, 629

Muszanow Nikola S.
 premier, minister spraw zagranicznych
 i wyznań wiary Bułgarii (do 19 V) 334

N

Nadolny Rudolf
 ambasador Niemiec w Moskwie (do VI)
 41, 138, 309, 310, 385, 416, 424, 425, 430

Napoleon III Bonaparte
 (1808–1873), cesarz Francuzów 753

Natkevičius (Natkeviczus) Ladas
 dyplomata litewski 145

Navakas (Nawakas) Jonas
 gubernator Kłajpedy 269, 270

Nels Jacques
 pisarz francuski, publicysta „Notre Temps”
 82

Nešić Đorđe
 profesor medycyny, przewodniczący Ligi
 Jugosłowiańsko-Polskiej 689

Neuman Władysław
 poseł w Oslo 147

Neurath Konstantin von
 minister spraw zagranicznych Niemiec
 27–35, 37, 46, 48, 52, 54, 58, 70, 75, 122,
 123, 155, 369, 370, 398, 399, 423, 424, 427,
 429, 433, 435, 456, 458–460, 502, 509, 524,
 525, 527, 528, 744, 747–749, 782, 811, 812

Nicolas
 dyrektor syndykatu holenderskiego
 w Liberii 807

Niezbrzycki Jerzy
 porucznik, szef referatu „Wschód” w Wy-
 dziale Wywiadowczym Oddziału II Sztabu
 Głównego 154, 310

Nikołajew
 urzędnik poselstwa, później ambasady
 ZSRR 123–125, 507

Noël (Noel) Léon
 poseł Francji w Pradze 652

O

Officer Frank Keith
 dyplomata australijski 784

Okoniewski Stanisław
 biskup chełmiński 292

- Olszewski**
b. woźny w poselstwie w Moskwie,
w więzieniu 618
- Ormesson Władimir d'**
dziennikarz i dyplomata francuski 679
- Opitz**
nadkomisarz policji (radca kryminalny)
w Świnoujściu (Swinemünde) 815
- Orłow Władimir M.**
admirał, dowódca radzieckiej Marynarki
Wojennej, p.o. szefa Sztabu Floty Bałtyc-
kiej 498–500
- Orłowski Leon**
radca ambasady w Londynie 411, 412,
523, 524, 536, 537, 711–714
- O'Rourke Edward**
katolicki biskup diecezji gdańskiej 329
- Orsini Felice**
(1819–1858), rewolucjonista włoski, orga-
nizator zamachu na Napoleona III 753
- Osiński Aleksander**
generał dywizji, inspektor Armii 302
- Otmar** → Berson Jan Stanisław
- Ottaviani Alfredo**
substytut kardynała sekretarza stanu Stoli-
cy Apostolskiej 237, 386, 387
- Owsiejenko** → Antonow-Owsiejenko
Władimir
- Ozerski Jurij**
szef Państwowego Zjednoczenia Wydawni-
czego Ukrainy, od 1933 w więzieniu 15
- Pacelli Eugenio Maria**
kardynał, sekretarz stanu Stolicy Apostol-
skiej 236, 289, 292, 293, 386–388, 449,
578–580, 693, 694, 724, 725
-
- P**
-
- Pagazy [?]**
generał francuski 474
- Pancerzanski Eduard S.**
zastępca dowódcy radzieckiej Marynarki
Wojennej 499
- Papečkys (Papeczkis) Juozas**
pułkownik litewski, b. minister obrony
krajowej 639
- Papée Kazimierz**
komisarz generalny w Wolnym Mieście
Gdańsku 21, 22, 53, 54, 132, 133, 265,
284–286, 409, 410, 431, 497, 611, 612,
626–628, 738, 739, 741
- Papen Franz von**
wicekanclerz Niemiec (do I VII), nastę-
pnie poseł w Wiedniu (z tytułem ambasado-
ra) 137, 157, 455, 492–494, 516, 798
- Patek Stanisław**
ambasador w Waszyngtonie, b. poseł
w Moskwie 239, 279, 325, 353–356, 371,
372
- Päts Konstantin**
premier i szef państwa Estonii 376
- Paul-Boncour Joseph**
minister spraw zagranicznych Francji
(do 30 I), delegat przy Lidze Narodów,
senator, b. premier 26, 33, 60, 82–85,
162, 235, 247, 281, 296, 297, 332, 377, 391,
440, 476, 555–557, 569, 574
- Pavelić Ante**
polityk chorwacki (na emigracji we Wło-
szach), przywódca ustaszki, współorganiza-
tor zamachu w Marsylii 690
- Pays Marcel**
publicysta francuski, korespondent „Excel-
sior”, współpracownik MSZ Francji 83
- Perčec Gustav**
jeden z przywódców ustaszki 690
- Perčević Georg**
były oficer austriacki, uczestnik zamachu
w Marsylii 690
- Perłowski Jan**
poseł w Madrycie 164, 166, 710
- Pertinax** → Géraud Charles Joseph André
- Pétain Philippe**
marszałek, minister wojny Francji (9 II
– 8 XI) 323–325, 336, 654, 764
- Pétin Victor**
generał francuski, b. komendant korpusu
w Lille 324, 325, 336, 337
- Pfeiffer Édouard**
szef gabinetu ministra Daladiera 488, 489
- Phillips William**
podsekretarz stanu USA 371
- Phipps Eric**
ambasador Wielkiej Brytanii w Berlinie
458, 459, 752
- Pieracki Bronisław**
(zm. 15 VI), minister spraw wewnętrz-
nych, zginął w zamachu 417, 421, 439, 811,
813, 814, 816

- Pieszkowa Jekaterina P.**
przewodnicząca moskiewskiego Komitetu Politycznego Czerwonego Krzyża, delegatka PCK w ZSRR 641, 649
- Pietrow Władimir M.**
sekretarz attaché wojskowego ZSRR w Warszawie, agent wywiadu 615, 616, 619, 623, 624, 656, 682
- Pietrowa Jewdokija A. [?]**
żona Włodzimierza 615, 616, 619, 623, 624, 626
- Pilotti Massimo**
prawnik włoski, zastępca sekretarza generalnego Ligi Narodów 774
- Piłsudski Józef**
marszałek, minister spraw wojskowych 22, 23, 27, 32–34, 43, 45, 46, 48, 49, 55, 60, 67, 107, 127, 128, 131, 153, 181, 193, 197, 198, 200–203, 241–243, 246, 264, 284, 302–304, 306, 323–327, 332, 333, 336–338, 341, 359, 374, 379, 393, 418, 419, 447, 448, 498, 521, 529, 533, 540–542, 544, 561, 608, 636, 639, 790, 804, 805, 813, 814, 816
- Pius XI (Ambrogio Achille Ratti)**
papież 130, 131, 289–293, 386–388, 447, 449, 453, 578
- Pizzardo Giuseppe**
biskup, urzędnik Kurii Rzymskiej 448
- Pless von** → Jan Henryk VII von Hochberg
- Podolski Boris G.**
chargé d'affaires poselstwa (następnie ambasady) ZSRR 616, 619
- Podoski Wiktor**
kierownik referatu Anglo-Saskiego Wydziału Zachodniego 558–565
- Politis Nikolaos**
delegat Grecji przy Lidze Narodów 142, 602
- Pompei Tommaso**
wicekonsul honorowy w Bolonii 244
- Poncet** → François-Poncet André
- Poniatowski**
książe 680
- Popović Milan L.**
senator i dziennikarz jugosłowiański 689
- Postyszew Paweł P.**
sekretarz i członek Biura Organizacyjnego (do I), następnie kandydat na członka Biura Politycznego KC WKP(b); II sekretarz KC KP(b)U i szef Komitetu Obwodowego w Charkowie, od VI w Kijowie 15, 47
- Potocki Jerzy**
ambasador w Ankarze 151–153, 232, 235, 340, 341, 346, 347, 534, 535, 544, 545, 629
- Potocki Józef**
wicedyrektor Departamentu Polityczno-Ekonomicznego, naczelnik Wydziału Zachodniego 304, 310, 343, 369, 501, 508, 515, 521–523, 565, 591, 592, 741, 742, 743, 770
- Potocki Maurycy**
hrabia, właściciel Jabłonny 521, 522
- Prażmowski** → Belina-Prażmowski-Kryński Zbigniew
- Prieobrażenski Jewgienij**
rosyjski ekonomista, działacz partii bolszewickiej 205
- Primo de Rivera José Antonio**
założyciel i przywódca Hiszpańskiej Falangi 166
- Prokeš (Prokesz) Jan**
poseł do parlamentu czeskosłowackiego, lider Czesko-Słowiańskiej Partii Socjaldemokratycznej, starosta Morawskiej Ostrawy 745
- Prystor Aleksander**
b. premier 200
- Przedpeński Wiktor Zygmunt**
prezes Państwowych Zakładów Przemysłowo-Zbożowych 656
- Przesmycki Waclaw**
naczelnik Wydziału Prasowego Departamentu Polityczno-Ekonomicznego (do 20 XII), poseł w Tallinnie (od 21 XII) 188, 189, 195, 282, 283
- Pstrokoński Stanisław**
major, oficer wywiadu 655, 656
- Puaux Gabriel**
ambasador Francji w Wiedniu 426
- Purickis (Puryckis) Juozas**
b. minister spraw zagranicznych Litwy, przewodniczący Litewskiego Związku Dziennikarzy 310
- Pusta Karl Robert**
poseł Estonii 65, 372

R

Raczkiewicz Władysław

marszałek Senatu, prezes Światowego Związku Polaków z Zagranicy 350, 559, 695

Raczyński Edward

delegat przy Lidze Narodów (do 22 XI), ambasador w Londynie (od 1 XI) 246, 252, 253, 255, 295–301, 305, 388–390, 394, 395, 397, 537–539, 570, 572, 573, 575–578, 588–591, 598, 599, 605, 620, 621, 686, 696–698, 704, 706, 709, 721–723, 750–754, 758–760, 775, 776, 781, 784, 785

Radek Karol

polityk i publicysta radziecki 5, 89, 94, 97, 98, 103–106, 167, 205, 212, 466, 467, 624, 682, 703

Rajchman → Floyar-Rajchman Henryk

Rajchman Ludwik

bakteriolog, ekspert Narodowej Rady Ekonomicznej do spraw Odbudowy Chin 358–367

Rajchmanowa Maria

żona Ludwika 364, 365

Rajewski Stefan

dziennikarz „Izwestij” 624, 703

Rajwid Nikołaj J.

p.o. konsula generalnego ZSRR w Harbinie, radca ambasady ZSRR w Tokio 97

Rakowski Chrystian G.

b. premier i minister spraw zagranicznych USRR, b. ambasador ZSRR w Wiedniu i Paryżu, delegat radzieckiego Czerwonego Krzyża w Japonii 205, 206

Ramzin Leonid K.

inżynier rosyjski, profesor energetyki, od 1930 więziony 69

Rauschning Hermann

prezydent Senatu Wolnego Miasta Gdańska (do 23 XI) 21–23, 53, 54, 132, 157, 263–265, 284–286, 330, 331, 406, 497, 509, 510, 608, 611, 612, 626–628, 736, 737, 739, 740

Raynaldy Eugéne

minister sprawiedliwości Francji (do 27 I), senator (UR), mer Rodez 60, 61

Rayski Ludomił Antoni

generał brygady, dowódca lotnictwa 103, 105, 106, 110

Reek Nikolai

generał, szef Sztabu Generalnego Estonii 487

Reichenau Walter von

generał niemiecki 813

Reiser

257

Rettelsky Lothar

prezes Bauernkammer (Izby Chłopskiej) w Gdańsku, następnie senator Wolnego Miasta Gdańska (od 28 XI) 740

Ribbentrop Joachim von

partyjny doradca ds. rozbrojenia, następnie doradca ds. zagranicznych rządu Niemiec 427, 705, 711–714, 765, 813

Rieth Kurt Heinrich

poseł Niemiec w Wiedniu (do 27 VII) 74, 492

Rintelen Anton von

poseł Austrii w Rzymie 186, 490, 491, 502

Ripa Karol

konsul w Morawskiej Ostrawie (do 31 I), radca w Wydziale Polityki Emigracyjnej Departamentu Konsularnego (od 1 II) 571

Riutin Martieman N.

b. członek WKP(b), aresztowany 203

Robles → Gil-Robles y Quiñones de León

José María

Rochat Charles Antoine

szef Gabinetu Ministra Spraw Zagranicznych Francji 390

Rodowicz Stanisław Ignacy

urzędnik Departamentu Aeronautyki Wydziału Lotnictwa Ministerstwa Spraw Wojskowych, oskarżony o szpiegostwo 619, 623

Röhm (Roehm) Ernst

(zm. 1 VII), założyciel i dowódca SA, zastrzelony 454, 455, 515, 812, 817

Rolland Romain

pisarz francuski 772

Roman Antoni

radca ekonomiczny w Departamencie Polityczno-Ekonomicznym, od 1 VII poseł w Sztokholmie 147, 148, 509

Romer Eugeniusz

geograf, kartograf, profesor Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie 197–199

- Romer Michał Pius**
prawnik litewski, rektor Uniwersytetu im. Witolda Wielkiego w Kownie 197, 198
- Romer Tadeusz**
radca ambasady w Rzymie 501–503
- Roosevelt Eleanor**
żona prezydenta 559
- Roosevelt Franklin Delano**
prezydent Stanów Zjednoczonych 275, 372, 559, 564, 702
- Rosenberg Marcel**
radca ambasady ZSRR w Paryżu, chargé d'affaires 30, 318, 391, 706, 762
- Rosenberg Alfred**
ideolog nazistowski, szef Wydziału Zagranicznego NSDAP 70, 108, 137, 163, 309, 424, 430, 536, 537, 812
- Rosiński Stefan [?]**
ekonomista, referent spraw skandynawskich w Ministerstwie Przemysłu i Handlu 484
- Rosner Antoni**
szef wydziału wojskowego komisariatu generalnego w Wolnym Mieście Gdańsku 736, 737
- Rossi Raffaele Carlo**
kardynał, sekretarz Kongregacji Konsystorialnej 292
- Rosting Helmer**
dyplomata duński, b. wysoki komisarz Ligi Narodów w Wolnym Mieście Gdańsku 410
- Rothermere lord (Harmsworth Harold Sidney)**
brytyjski magnat prasowy 411, 412
- Rozengolc Arkadij P.**
ludowy komisarz handlu zagranicznego; od 10 II zastępca członka KC WKP(b) 656
- Rozwadowski Konstanty**
poseł w Sztokholmie 181, 182
- Rubinstein Artur**
pianista 368
- Ruecker Emil**
zastępca naczelnika ds. politycznych Wydziału Prasowego 195, 196
- Russell**
808
- Rust Bernhard**
minister nauki, wychowania i oświaty Niemiec 418
- Rydz-Śmigły Edward**
generał WP 105, 302
- Rykw Aleksiej I.**
ludowy komisarz łączności ZSRR, członek, od 10 II zastępca członka KC WKP(b) 204
- Ryl Wiktor**
referent i oficer do zleceń w Departamencie Aeronautyki Ministerstwa Spraw Wojskowych 507
-
- S**
-
- Saint-Victor de Saint-Blancard Louis de (pseud. Saint-Brice)**
dziennikarz francuski 83
- Saint-Brice → Saint-Blancard Louis**
- Salvatini Mafalda**
włoska śpiewaczka operowa, żona Jurgisa Šaulysa 334
- Samuel Herbert**
polityk brytyjski, lider Partii Liberalnej 473
- Sandler Rickard Johannes**
minister spraw zagranicznych Szwecji 16, 181, 301, 375, 376, 396
- Sapieha Eustachy**
polityk konserwatywny, b. minister spraw zagranicznych 108
- Sargent Orme**
zastępca podsekretarza stanu w MSZ Wielkiej Brytanii 698
- Saucken Reinhold von**
radca w Wydziale Prasowym MSZ Niemiec, następnie konsul generalny w Kłajpedzie 191
- Šaulys (Szaulys) Jurgis**
ambasador Litwy w Berlinie 64, 119, 145, 270, 334, 639
- Sawatzki Anton**
(zm. 12 X), prałat, działacz Partii Centrum w Wolnym Mieście Gdańsku 740
- Scavenius Erik**
polityk i dyplomata duński, członek delegacji do Ligi Narodów 774
- Schätzel (Schaeztel) Tadeusz**
wicedyrektor Departamentu Politycznego, naczelnik Wydziału Wschodniego 39, 63, 89, 91, 123, 125, 166, 168, 189, 197, 227,

- 228, 230–232, 322, 349, 381, 413, 414, 552–554, 633, 629, 708, 732–735, 776, 802, 803, 814
- Schaumburg** → Schulenburg Friedrich-Werner von der
- Scheliha Rudolf von**
sekretarz poselstwa, następnie ambasady Niemiec 806
- Schimitzek Stanisław**
dyrektor Departamentu Administracyjnego 418
- Schleicher Kurt von**
(zm. 30 VI), generał niemiecki, b. kanclerz Republiki Weimarskiej (zamordowany) 454, 455, 463, 515, 812, 813
- Schliep Martin von**
radca poselstwa, następnie ambasady Niemiec 565, 566, 592, 683, 741–743
- Schmidt Auguste J.**
delegat Estonii przy Lidze Narodów 589
- Schmitz Richard**
austriacki polityk chrześcijańsko-społeczny, b. minister, komisaryczny burmistrz Wiednia (II) 150
- Schnee Hugo**
prezydent Gdańskiej Izby Handlu Zagranicznego 405
- Schneider Eugène II**
przemysłowiec francuski, prezes concernu Schneider-Creusot 84
- Schulenburg Friedrich-Werner von der**
poseł Niemiec w Bukareszcie, od 1 X w Moskwie 416, 425, 430, 442
- Schuschnigg Kurt von**
minister sprawiedliwości i edukacji Austrii, od 29 VII kanclerz 490, 492, 494, 556, 590, 607, 783, 796–799
- Schwarzburg-Günther (Günther) Władysław**
poseł w Belgradzie 657–661, 688–693, 760, 761, 790–792, 794, 795
- Scialoja Vittorio**
(1856–1933), prawnik i polityk włoski 36
- Seitz Karl**
lider austriackich socjalistów, burmistrz Wiednia (do 12 II), w VII aresztowany 149, 150
- Seljamaa Julius**
minister spraw zagranicznych Estonii 92, 134, 167, 372–376, 383
- Serafini Giulio**
kardynał włoski, prefekt Kongregacji ds. Duchowieństwa Kurii Rzymskiej 453
- Serédi (Seredi) Jusztinián**
kardynał węgierski, arcybiskup Ostrzyhomia, prymas Węgier 289
- Severing Carl**
b. minister spraw wewnętrznych w rządzie Niemiec i Prus 177
- Shaw George Bernard**
pisarz i dramaturg irlandzki 772
- Sidzikauskas Vaclovas**
ambasador Litwy w Hadze i Londynie 270
- Siebeneichen Alfred**
radca handlowy, kierownik w wydziale handlowym komisariatu generalnego w Gdańsku 257–259
- Siemionow Nikołaj A.**
attaché wojskowy ZSRR 106
- Šilingas (Szylingas) Stasys**
minister sprawiedliwości Litwy (od 12 VI) 639, 640
- Simon John Allsebrook**
minister spraw zagranicznych Wielkiej Brytanii 20, 21, 77–79, 225, 226, 460, 524, 550, 696, 711–713, 744, 750, 752–754, 759
- Skarbek Bolesław (wł. Szacki)**
(zm. VI), b. szef Wydziału Kultury Proletariackiej Komitetu Obwodowego KP(b)U w Czernihowie 15
- Skarżyński Stanisław Jakub**
major, pilot 561, 695
- Skelton Oscar D.**
podsekretarz stanu w MSZ Kanady 661–663
- Skinder Tadeusz**
major, szef wywiadu KOP 618
- Skirmunt Konstanty**
ambasador w Londynie (do 1 VIII) 31, 77–79, 126, 129, 141, 142, 225–227, 266, 267, 425, 458, 472, 475, 752
- Skiwski Wiktor**
kierownik referatu politycznego w Gabinetnie Ministra Spraw Zagranicznych 743, 747
- Skoropadski Pawło**
b. hetman Ukrainy, na emigracji w Niemczech, przywódca konserwatywnego skrzydła ukraińskiego wychodźstwa 128

- Skrypyk Mykoła**
(1872–1933), ludowy komisarz oświaty, przewodniczący Dzieżplanu i zastępca przewodniczącego Rady Komisarzy Ludowych USRR 15
- Skrzyński Władysław**
ambasador przy Stolicy Apostolskiej 130, 131, 236, 237, 288–291, 293, 386–388, 447, 448, 452, 578–580, 724, 725
- Skujenięks (Skujenek) Margęrs**
b. premier Łotwy, od 15 V wicepremier 357, 384
- Sławek Walery**
b. premier, prezes BBWR 200, 321, 350
- Smetona Antanas**
prezydent Litwy 197, 270, 399, 540–544, 635
- Smirnow Aleksandr P.**
polityk bolszewicki, w XII usunięty z WKP(b) 203
- Smogorzewski Kazimierz**
publicysta, korespondent „Gazety Polskiej” w Berlinie 328, 573, 686
- Smolar Boris**
dziennikarz amerykański, korespondent Jewish Telegraphic Agency 514
- Smutny Jaromir**
radca poselstwa Czechosłowacji 99–101
- Sobieski** → Jan III Sobieski
- Sobolewski Marian**
senator BBWR 784
- Sokolnicki Henryk**
radca, chargé d'affaires a.i. poselstwa (następnie ambasady) w Moskwie 3, 6, 17–19, 72, 124, 188, 273, 415, 423, 425, 436, 465–468, 498–500, 530, 531, 546, 551–554, 582, 767, 776–778, 787, 789, 800, 801
- Sokolnicki Michał**
poseł w Kopenhadze 146, 484, 485, 715, 716, 804, 805
- Sokołow Nachum**
pisarz, tłumacz, prezydent Światowej Organizacji Syjonistycznej 514
- Sokołowski Seweryn**
wicedyrektor Gabinetu Ministra Spraw Zagranicznych 44, 617
- Sokołowski Władysław**
radca ambasady w Waszyngtonie 354
- Soler**
urzędnik kubański 354
- Solski Eugeniusz**
komandor 499
- Song Ziwen (Soong T.V.)**
b. premier i minister finansów Chin 358–365
- Soong T.V.** → Song Ziwen
- Sosnkowski Kazimierz**
generał dywizji, inspektor armii 302
- Sosnowski Lew S.**
dziennikarz radziecki, b. trockista 205, 206
- Špaček (Szpaczek) Jaromir**
parlamentarzysta czechosłowacki 745
- Stalin Józef W.**
sekretarz generalny WKP(b), dyktator ZSRR 3, 67–72, 80, 81, 91–95, 97, 101, 105, 107, 135, 189, 203–206, 209, 211, 213, 467, 789
- Staněk (Staniek) František**
parlamentarzysta czechosłowacki 745
- Starhemberg Ernst Rüdiger von**
wicekanclerz Austrii (od I V), przywódca Heimwehry i Frontu Ojczyźnianego (od 29 VIII) 150, 186, 490, 492, 494, 797
- Starzak Władysław**
poseł na Sejm (BBWR) 387
- Starzewski Jan**
chargé d'affaires poselstwa w Tallinie 134
- Stauning Thorvald**
premier Danii 146
- Stawiski Aleksander**
(zm. 8 I), aferzysta 60, 82
- Stein Boris J.**
ambasador ZSRR w Helsinkach (do 25 XI), następnie w Rzymie, delegat przy Lidze Narodów 394–397
- Stimson Henry Lewis**
b. amerykański sekretarz stanu 371, 562
- Stoiković (Stojkovicz) Slavko**
sekretarz delegacji Jugosławii na Międzynarodową Konferencję Rozbrojeniową 584
- Stok Stefan**
dziennikarz, przedstawiciel PAT 134
- Stoklasa Tadeusz**
komandor porucznik 182

- Stomoniakow Boris**
członek Kolegium NKID, zastępca ludowego komisarza spraw zagranicznych 40–42, 111, 129, 168, 188, 225, 271, 273, 432, 465, 467, 499, 546, 551–554, 580–583, 623, 624, 702, 767, 776–778
- Strang William**
naczelnik wydziału Ligi Narodów MSZ Wielkiej Brytanii 698
- Stresemann Gustav**
(1878–1929), polityk niemiecki, kanclerz, minister spraw zagranicznych 13, 126, 411, 636
- Sturda Mihail**
poseł Rumunii w Rydze 586, 587
- Subbotić (Suboticz) Ivan**
szef Departamentu Politycznego MSZ Jugosławii, delegat przy Lidze Narodów 584–586
- Suric (Suritz) Jakow Z.**
ambasador ZSRR w Ankarze, następnie w Berlinie 233, 234, 700
- Suster Roberto**
korespondent Agencji Stefani w Warszawie, attaché prasowy ambasady Włoch 345
- Suvich Fulvio**
podsekretarz stanu w MSZ Włoch 21, 86, 421–423, 782
- Swietlik Franciszek**
prawnik amerykański, działacz polonijny, cenzor Związku Narodowego Polskiego 558, 559
- Sycow Siergiej I.**
b. premier ZSRR, represjonowany 203, 204
- Szablowski Stanisław**
plantator w Liberii 809, 810
- Szaulis (Szaulys) → Šaulys Jurgis**
- Szczerbiński Zdzisław**
radca w referacie sowieckim Wydziału Wschodniego 615
- Szembek Jan**
podsekretarz stanu w MSZ 10, 32–34, 37, 38, 43, 45, 190, 191, 302, 304, 323, 341, 342, 384, 446, 486, 565, 633, 684–686, 688–693, 760, 761, 781, 810, 811
- Szeptycki Andrzej**
greckokatolicki metropolita lwowski i halicki 47, 108
- Shigemitsu (Szigemitsu) Mamoru**
wiceminister spraw zagranicznych Japonii, b. poseł w Szanghaju 359
- Sziling**
konsul ZSRR w Stambule 233
- Szpaczek → Špaček Jaromír**
- Sztark Heliodor**
konsul w Szczecinie 815
- Szwarcenberg-Czerny Kazimierz**
radca w referacie prawnym Gabinetu Ministra 609, 610
- Szylingas → Šilingas Stasys**
- Szymanowski Wacław**
biofizyk, pracownik radzieckich instytucji naukowych 584
- Szymański Antoni**
major dypl., attaché wojskowy w Berlinie 812
- Sliesoraitis (Ślesorajtis) Algirdas**
polityk litewski 198
-
- S**
-
- Ścieżyński-Wyżel Mieczysław**
pułkownik, dziennikarz Agencji „Iskra” 813
- Świtalski Kazimierz**
marszałek Sejmu 200, 393
-
- T**
-
- Tabouis Geneviève**
francuska historyczka i dziennikarka, korespondentka „L'Oeuvre” 82, 298, 704–706
- Talleyrand-Périgord Charles-Maurice de**
(1754–1838), francuski mąż stanu 475
- Tardieu André**
b. premier Francji, minister stanu (9 II – 8 XI) 210, 223, 224, 392
- Tardini Domenico**
włoski duchowny, urzędnik Kurii Rzymskiej 290
- Tătărescu (Tataresco) Gheorghe**
premier Rumunii (od 3 I) 228, 229, 444, 634, 726–729, 735
- Tcholak Antitch Bochko I.**
poseł Jugosławii w Bukareszcie 439

Tewfik (Tevfik) Ruszti → Aras Tevfik Rüşti
Thomasi [?]

konsul Włoch w Monrovi 807

Thouvenin Jean

publicysta „Intransigeant” 83, 505

Titulescu (Titulesco) Nicolae

minister spraw zagranicznych Rumunii
41, 90, 117, 160, 216, 227–231, 235,
305, 397, 436–443, 450, 486, 585–587,
598, 602, 633, 634, 651, 653, 727–729,
731–735, 761, 763, 795, 802, 803

Todt Fritz

generalny inspektor budowy dróg Rzeszy
382

Tofer Karl

poseł Estonii w Moskwie (wcześniej
w Warszawie) 18, 19, 167, 434, 435

Tołmaczow Władimir

radziecki działacz partyjny 203

Tomašić Ljubomir

przewodniczący Senatu Jugosławii 790

Tomski Michaił P.

polityk radziecki (pozbawiony stanowisk),
przewodniczący Zjednoczenia Wydawnictw
Państwowych 204

Torriente y Peraza Cosme de la

minister spraw zagranicznych Kuby 355

Trocki Lew D.

ideolog i przywódca bolszewicki, na emi-
gracji 135, 206

Tsuye Pei

dyrektor Bank of China 365

Tūbelis (Tubelis) Juozas

premier i minister finansów Litwy 64,
143, 197, 270

Tuchaczewski Michaił N.

zastępca komisarza obrony ZSRR 103,
106, 498–500

Tur (wł. Zaparyniuk) Iwan

b. zastępca pełnomocnika Ludowego
Komisariatu Spraw Zagranicznych w Char-
kowie, w areszcie 15

Twardowski Fritz von

chargé d'affaires Niemiec w Moskwie
424, 429

Tyrrel William George

ambasador Wielkiej Brytanii w Paryżu
240, 241

U

Uică (Uica) Nicolae

generał, minister wojny Rumunii
(do 1 VI) 229

Ulmanis Kārlis

premier Łotwy, od 17 III dyktator 357,
384, 488

Umański Konstantin A.

naczelnik Wydziału Prasy i Informacji Lu-
dowego Komisariatu Spraw Zagranicznych
ZSRR 624, 769

Unrug Józef

konradmirał, dowódca Floty w Gdyni
182, 498, 499, 500

Urjasz Jan („Ciechanowiecki”)

zastępca szefa referatu „Wschód”
w Wydziale Wywiadowczym Oddziału
II Sztabu Głównego 310, 311

Uznański Alfred

referent prasowy delegacji przy Lidze
Narodów 704–706

V

Vahit Nimet

śpiewaczka turecka 535

Vaida-Voievod Alexandru

b. premier Rumunii, przywódca Partii
Narodowo-Chłopskiej 438, 634

Valdenek → Berger-Waldenegg Egon

Vallet René

publicysta „Petit Journal” 83

Vansittart Robert Gilbert

stały podsekretarz stanu w MSZ Wielkiej
Brytanii 698

Vaucher Robert

dziennikarz francuski („Excelsior”) 83

Vecchi Cesare Maria de

ambasador Włoch przy Stolicy Apostol-
skiej 292

Verdier Jean

kardynał, arcybiskup Paryża 693

Voldemaras (Woldemaras) Augustinas

nacjonalistyczny polityk litewski, b. premier,
puczysta, aresztowany 198, 270, 399

W

- Wachtangow Jewgienij B.**
(1883–1922), rosyjski aktor i reżyser teatralny, założyciel teatru na Arbacie 358, 682
- Wajnsztejn Grigorij I.**
przedstawiciel MSW ZSRR w Leningradzie 499
- Wang Jingwei (Wang Czing Wej)**
jeden z przywódców Kuomintangu, premier Republiki Chińskiej 360–363
- Wang Zhengting (Wang C.T.)**
b. minister spraw zagranicznych Republiki Chińskiej 359, 361
- Warchałowski Jerzy**
radca w referacie gdańskim Wydziału Organizacji Międzynarodowych 257
- Wartha Witold**
pułkownik dypl., szef Departamentu Dowodzenia Ogólnego Ministerstwa Spraw Wojskowych, szef Biura Inspektora Generalnego Sił Zbrojnych 302, 303
- Wasyngton Jerzy**
(1732–1799), pierwszy prezydent USA 564
- Weise Gerhard**
prawnik, poseł Partii Niemiecko-Narodowej do Volkstagu Wolnego Miasta Gdańska 739
- Woldemaras** → Voldemaras Augustinas
- Wellesley Victor**
zastępca podsekretarza stanu w MSZ Wielkiej Brytanii 698
- Wellington Koo Vi Kyuin**
polityk i dyplomata chiński, b. premier i prezydent Republiki Chińskiej 361, 363
- Wenda Zygmunt**
podpułkownik dypl., dowódca 1. Pułku Piechoty Legionów 302, 303
- Westermann**
przedstawiciel „Młodzieży Nowych Niemiec” 266
- Weyers Józef**
radca biura w komisariacie generalnym w Gdańsku 257
- Weygand Maxime**
szef Sztabu Generalnego Francji, wiceprezydent Wyższej Rady Wojskowej Republiki i inspektor Armii 324, 333, 474, 475
- Wilson Thomas Woodrow**
(1856–1924), prezydent Stanów Zjednoczonych 214
- Wierciński-Kaiser Willibald**
przewodniczący Arbeitsgemeinschaft Katholischer Deutscher, senator Wolnego Miasta Gdańska 157
- Wigram Ralph Follett**
radca, naczelnik Departamentu Środkowoeuropejskiego MSZ Wielkiej Brytanii 698, 711–713
- Wiley John Cooper**
radca ambasady USA w Moskwie 240
- Wilhelm II Hohenzollern**
b. cesarz niemiecki, na emigracji w Holandii 307, 522
- Winter Leon**
pracownik kontraktowy poselstwa w Kopenhadze 148
- Wojciechowski**
lekarz kolejowy 618
- Wojewódzki Bohdan**
pracownik konsulatu w Kairze 720
- Wojkow Piotr**
(1888–1927), poseł ZSRR, zastrzelony w Warszawie 72, 272
- Wolski Władysław**
pracownik kontraktowy (do 30 IV), od 1 V attaché poselstwa w Bukareszcie 232
- Wołos Mariusz**
4
- Woroszyłow Klimient J.**
członek Biura Politycznego KC WKP(b), ludowy komisarz spraw wojennych i morskich, od 20 VI – obrony, przewodniczący Rady Wojskowo-Rewolucyjnej ZSRR 121, 498
- Woźniak Edward**
niedoszły kierowca Wydziału Konsularnego w Moskwie, b. pracownik delegacji repatriacyjnej w Moskwie 619
- Wszelaki Jan**
zastępca naczelnika Wydziału Wschodniego 184, 188, 189, 314, 322, 507
- Wysocki Alfred**
ambasador w Rzymie 20, 21, 55, 244, 249–251, 320, 321, 344, 345, 387, 421–423, 493, 494, 501, 700
- Wysocki Stefan**
referendarz, od 1 VIII radca w Wydziale

- Opieki Prawnej Departamentu Konsularnego 609, 610
Wyszyński Kazimierz
 radca poselstwa w Berlinie 64, 816
Wyszyński Zygmunt
 referendarz w referacie politycznym Gabinetu Ministra Spraw Zagranicznych 123

Z

- Zabiello Stanisław**
 attaché poselstwa w Moskwie, II sekretarz (od 12 IV), referent (od 1 XII) w referacie sowieckim Wydziału Wschodniego 499
Zabriskie Christian Brevoort
 biznesmen amerykański polskiego pochodzenia, filantrop 562
Zaleski August
 polityk i dyplomata, b. minister spraw zagranicznych, senator 652
Zarzycki Ferdynand
 generał brygady, minister przemysłu i handlu (do 13 III) 112, 113
Zarzewski
 dziennikarz „Prawdy” 800
Zasławski Dawid J.
 dziennikarz radziecki, redaktor „Prawdy” 777
Zaunius Dovas
 minister spraw zagranicznych Litwy (do 12 VI), członek Zarządu Banku Litewskiego 80, 81, 87, 94, 120, 270
Zawadowski Zygmunt
 konsul w Essen 252
Zażuliński Tadeusz
 referendarz, od 1 VIII radca w Wydziale Polaków Zagranicą Departamentu Konsularnego 609, 610
Zbyszewski Tytus
 konsul generalny w Chicago 563

- Zdanowski B.**
 reprezentant Konwencji Węglowej w Katowicach 715
Zdziechowski Marian
 historyk i filozof 495, 496
Ziehm Ernst
 poseł do Volkstagu Wolnego Miasta Gdańska, b. przewodniczący Senatu 739–741
Zieliński Tadeusz
 profesor Uniwersytetu Warszawskiego, historyk kultury, filolog klasyczny 461
Ziętkiewicz Ignacy
 radca w komisariacie generalnym w Wolnym Mieście Gdańsku 628
Zinowjew Grigorij J.
 działacz bolszewicki, opozycjonista trocki-stowski 205
Zubow Włodzimierz
 pośrednik w nieoficjalnych rozmowach polsko-litewskich 197, 198, 268, 270, 542

Ż

- Żeligowski Łucjan**
 generał w stanie spoczynku 489
Żerko Stanisław
 706
Żmigrodzki Antoni Aleksander
 radca handlowy poselstwa w Moskwie 617
Żongołłowicz Bronisław
 ksiądz, profesor prawa kanonicznego Uniwersytetu Stefana Batorego, wiceminister wyznań religijnych i oświecenia publicznego 446, 688
Żółtowski Janusz
 radca finansowy ambasady w Waszyngtonie 274, 277, 279, 280